

سفر به قم، شهری که چندان جاذبه

همسفری با خضر نبی،

زینب مرتضایی فرد

روزنامه‌نگار

کم زیبایی ندارد، اما کم است تعداد کسانی که با جاذبه‌های گردشگری این استان آشنا هستند. تا حدی هم طبیعی است دیگر، مردم به عشق زیارت حضرت معصومه (س) راهی قم می‌شوند و سایر زیبایی‌های استان در چشم گردشگران در جایگاه‌های بعدی قرار می‌گیرند و کمتر شناخته می‌شوند. قم دومین شهر مذهبی ایران است اما جاذبه‌های طبیعی و تاریخی بسیاری را هم در خود جای داده که اغلب ناشناخته مانده‌اند.

مرکز قاب‌هایی به شکل آجر کلوکی (آجر کوچک) و تراش، همراه با تزئینات لحاظ شده توسط کتیبه‌های فراوان، نظر هر گردشگر و بازدیدکننده‌ای را به خود جلب می‌کند.

همچنین تیمچه بزرگ قم یا بازار قدیم قم، یکی از مجموعه‌های تاریخی و کهن شهر قم است که مورخان قدمت معماری آن را به دوران حکومت قاجاریه نسبت می‌دهند. با قدم زدن در بازار قدیم، گردشگران و بازدیدکنندگان می‌توانند حال و هوایی مطبوع و خاطره‌انگیز را تجربه کنند. این بازار در مجاورت حرم حضرت معصومه (س) است و می‌توان پس از زیارت خیلی راحت به سمت آن رفت و تماشایش کرد.

خانه‌های تاریخی ناشناخته

در شهر قم خانه‌های تاریخی متعددی هم وجود دارد. خانه تاریخی زند بازمانده اواخر عصر قاجار یکی از این خانه‌هاست. معماری اصیل ایرانی دارد و موزه مردم‌شناسی قم هم در این خانه استقرار یافته است. منهای موزه مردم‌شناسی بنای خانه آنقدر زیبایی دارد که حیف است دیدن آن را از دست بدهیم.

خانه تاریخی یزدان پناه هم خانه‌ای ۱۲۰ ساله است که قدمت آن به دوره قاجار و اوایل پهلوی بازمی‌گردد. امکانات این خانه در حد بسیار خوب و عالی است مثل احداث آب و بادگیرهایی زیبا برای خنک کردن زیرزمین خانه در فصل تابستان. این بنا قبلاً به عنوان موزه صنایع‌دستی و آثار تاریخی استفاده می‌شد ولی در حال حاضر به بخش خصوصی واگذار شده و به عنوان رستوران سنتی، میزبان مسافران و گردشگران داخلی و خارجی است.

طبق عقیده بسیاری از مورخان و باستان‌شناسان، استان قم دارای قدمتی در حدود چندین هزار سال است و همین هم نشان می‌دهد که می‌توان با سفر به آن اماکن تاریخی متعددی را دید. طبعاً حرم حضرت معصومه (س) و رفتن به مسجد جمکران مقصد اغلب مسافران است، معماری زیبای این اماکن و زیبایی‌های خاص حرم حضرت معصومه (س) بسیار جالب توجه هستند و نظر همه را به خود جلب می‌کنند. می‌رویم سراغ زیبایی‌های دیگر قم که برخی ناشناخته مانده‌اند و کمتر گردشگری به آنها سر زده است.

زیبایی‌های بی‌شمار بناهای تاریخی

مسجد جامع قم یکی از جاذبه‌های گردشگری استان قم است که می‌تواند برای علاقه‌مندان به تاریخ و فرهنگ ایران جالب باشد. اظهارات متفاوتی در مورد قدمت این عمارت تاریخی از سوی کارشناسان و پژوهشگران ارائه شده است. برخی قدمت آن را به سال ۲۶۵ هجری قمری تخمین می‌زنند و برخی دیگر سال ساخت آن را در میانه‌های قرن هشتم می‌دانند.

از مهم‌ترین و باشکوه‌ترین بخش‌های احداث شده در این مسجد کهن، می‌توان به ایوان آن اشاره کرد. معمار هنرمند این عمارت تاریخی، نقشه ایوان زیبایی آن را با دهانه‌ای به ارتفاع ۱۸ متر، عرض ۷ متر و طول ۱۴ متر، طرح‌ریزی کرده که از لحاظ جمال و هماهنگی اضلاع، کم‌نظیر و مثال‌زدنی است. پوشش ایوان مقرنس‌گچی، است که در نوع خود تحسین‌برانگیز بوده و بسیار باشکوه جلوه می‌کند. نقشه کاشیکاری صورت‌گرفته بر دیوار ایوان که در

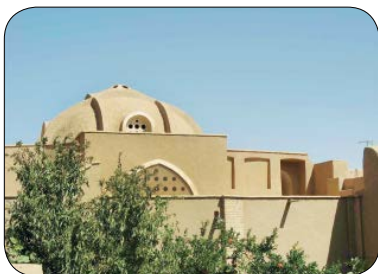

خوردن یک استکان چای در این خانه زیبا، حال و هوایی دارد که باید تجربه‌اش کنید تا بدانید چه می‌گوییم.

حالا فکرش را بکنید آدم بروید قم و سری به خانه جناب ملاصدرا فیلسوف بزرگ نزنند. خانه ملاصدرا فیلسوف بزرگ قرن ۱۱ در غرب روستای کهک قرار دارد و ساختمان سرخ‌رنگ و کاهگلی است که قدمت آن به دوره صفویه می‌رسد. این بنا به صورت شبستانی طراحی شده که گرداگرد آن را در چهار گوشه، حجره‌ها و اتاق‌هایی در بر گرفته‌اند و تزئینات بنا شامل گچ‌بری شبه‌سجاده‌ای و مشبک‌های گچی در نورگیرهاست و در شرق خانه قنات نسبتاً پربی وجود دارد که جزیی از مجموعه خانه ملاصدرا محسوب می‌شود.

شاهان زیر خاکی!

خیام در یکی از رباعیاتش می‌گوید: شاهان و سران و سروران زیر گزند... شما بروید قم و عین این عبارت

سند برگ سبز و سند کمپانی خودرو جری، مدل ۹۵، رنگ سفید، به شماره انتظامی ۴۵۲-۵۶-۹۸-۹۹ شماره موتور 165A0064300 و شماره شاسی NAAP03EEXGJ828171 به نام باران بخشش زاد محمودی مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.

سند برگ سبز و سند کمپانی خودرو جری، مدل ۹۷، رنگ سفید، به شماره انتظامی ۴۵۲-۵۶-۵۲-۹۸ شماره موتور MVME4T15BARJ002925 و شماره شاسی NATFCANH3J1011874 به نام سید فخرالدین جوادی‌نیا مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.